

Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om försäkringsföretags val av räntesats för att beräkna försäkringstekniska avsättningar

Konsoliderad elektronisk utgåva
Senast uppdaterad: 2012-06-30
Observera att endast den tryckta utgåvan gäller vid rättstillämpning

Beslutade:	2011-03-17
Bemyndigande:	Vid utfärdandet – 7 kap. 2 § försäkringsrörelseförordningen (2011:257), samt – 4 § förordningen (1995:1600) om årsredovisning i kreditinstitut, värdepappersbolag och försäkringsföretag.
Ikraftträdande:	2011-05-01
Celex:	Vid utfärdandet 32002L0083 samt 32003L0041
Ändringar:	FFFS 2012:5

1 kap. Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter gäller för försäkringsföretag när de ska välja räntesats för att beräkna försäkringstekniska avsättningar.

Ett försäkringsföretag ska tillämpa föreskrifterna för att beräkna livförsäkringsavsättningar för liv- och sjukförsäkring. Ett skadeförsäkringsföretag ska tillämpa föreskrifterna för att beräkna försäkringstekniska avsättningar för liv- och sjukränta.

Ett försäkringsföretag ska inte tillämpa föreskrifterna för livförsäkring där försäkringstagaren bär den finansiella risken.

Definitioner

2 § Med *försäkringsföretag* avses i föreskrifterna försäkringsaktiebolag, ömsesidigt försäkringsbolag och försäkringsförening.

Med *säkerställda obligationer* avses i föreskrifterna säkerställda obligationer enligt lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer.

Undantag

3 § Finansinspektionen beslutar om undantag från dessa föreskrifter, om det finns särskilda skäl.

4 § Finansinspektionen kan besluta att försäkringsföretag under en viss tidsperiod får använda alternativa sätt till de som anges i dessa föreskrifter för att beräkna försäkringstekniska avsättningar, om Finansinspektionen bedömer att

förhållandena på finansmarknaderna tillfälligt är sådana att de sätt att beräkna försäkringstekniska avsättningar som anges i föreskrifterna kan antas ge ett resultat som inte överensstämmer med den förväntade avkastningen på försäkringsföretags nuvarande och framtida tillgångar och detta riskerar att skada försäkringstagarnas och de ersättningsberättigades intressen.

Ett försäkringsföretag som avser att använda sådana alternativa sätt att beräkna försäkringstekniska avsättningar, ska först underrätta Finansinspektionen om detta skriftligt.

Ett försäkringsföretag som använder sådana alternativa sätt att beräkna försäkringstekniska avsättningar och som har gjort en underrättelse enligt andra stycket, ska även underrätta Finansinspektionen skriftligt innan det fattar beslut om vinstutdelning eller gör en annan värdeöverföring till närstående företag eller personer.

Allmänna råd

Ett försäkringsföretag som vid något tillfälle använder sådana alternativa sätt att beräkna försäkringstekniska avsättningar, bör under den tidsperiod som beslutet enligt första stycket gäller vara restriktivt ifråga om vinstutdelning och andra värdeöverföringar till närstående företag eller personer. (FFFS 2012:5)

2 kap. Beräkning av diskonteringsräntekurva för val av räntesats för tjänstepensionsförsäkring

1 § Ett försäkringsföretag ska välja räntekurva för diskontering av framtida kassaflöden (diskonteringsräntekurva) för tjänstepensionsförsäkring som genomsnittet av de räntekurvor som anges i 2 § första och andra stycket.

Försäkringsföretaget ska välja räntesats för diskontering av framtida kassaflöden med utgångspunkt från löptiden på de kassaflöden som ska värderas. Företaget ska välja räntesats utifrån den punkt på diskonteringsräntekurvan som anger samma löptid som det kassaflöde som ska värderas.

2 § Den ena räntekurvan som avses i 1 § första stycket bestäms efter en lämplig interpolering mellan existerande återstående löptider av gällande marknadsräntor på statskuldsväxlar eller statsobligationer.

Den andra räntekurvan som avses i 1 § första stycket ska väljas antingen från gällande marknadsräntor på avtal om byte av räntebetalningar, s.k. swapränta, eller från gällande marknadsräntor på säkerställda obligationer. Räntekurvan ska bestämmas genom lämplig interpolering mellan räntorna vid existerande återstående löptider.

Räntekurvan i andra stycket ska baseras på räntor med existerande återstående löptider som minst motsvarar de återstående löptider som används i räntekurvan i första stycket. Om det varken finns swapräntor eller räntor på säkerställda obligationer med existerande återstående löptid som minst motsvarar den återstående löptiden som används i räntekurvan i första stycket, ska den längsta av dessa två användas.

3 § Ett försäkringsföretag ska välja marknadsräntorna i 2 § första och andra styckena med utgångspunkt från den valuta som företagets försäkringsåtaganden är

betalbara i. Marknadsräntorna ska bestämmas som nollkupongsräntor, dvs. ränta med tillägg av värdet av framtida kuponger. De finansiella instrument som marknadsräntorna baseras på ska vara likvida och ha kredit- och motpartsrisiker som inte väsentligt avviker från övriga motsvarande finansiella instrument.

4 § För ett försäkringsföretag som har kassaflöden vars löptider överstiger den längsta löptiden för räntekurvan som bestäms enligt 2 § ska diskonteringsräntekurvan för dessa längre löptider beräknas enligt 5–6 §§.

5 § Ett försäkringsföretag ska bestämma differenserna mellan räntekurvorna i 2 § första och andra styckena för den längsta existerande löptiden på den kortare av de två räntekurvorna och för denna löptid minskad med ett år respektive två år. Företaget ska ta fram differensmedeltalet genom att bestämma medeltalet av absolutvärdena av dessa tre differenser.

6 § Om den högre av de båda räntekurvorna i 2 § första och andra styckena har längre löptid än den lägre räntekurvan bestäms diskonteringsräntekurvan för dessa längre löptider som den högre av de båda räntekurvorna minskad med halva differensmedeltalet enligt 5 §. Diskonteringsräntekurvan för löptider som överstiger den längsta löptiden för den högre av de båda räntekurvorna bestäms vara konstant och ska motsvara räntesatsen vid den längsta löptiden som har definierats i denna paragraf.

Om den lägre av de båda räntekurvorna i 2 § första och andra styckena har längre löptid än den högre räntekurvan bestäms diskonteringsräntekurvan för dessa längre löptider som den lägre av de båda räntekurvorna ökad med halva differensmedeltalet enligt 5 §. Diskonteringsräntekurvan för löptider som överstiger den längsta löptiden för den lägre av de båda räntekurvorna bestäms vara konstant och ska motsvara räntesatsen vid den längsta löptiden som har definierats i denna paragraf.

7 § Ett försäkringsföretag som inte kan dela upp kassaflödet efter löptider får tillämpa diskonteringsräntekurvans värde enligt 1–6 §§ vid en genomsnittsduration. Genomsnittsdurationen ska beräknas på det framtida kassaflödet diskonterat med en räntesats enligt 2 § första stycket. Om genomsnittsdurationen inte kan beräknas på detta sätt, kan företaget göra en approximation på lämpligt sätt.

8 § Ett försäkringsföretag ska för försäkringsavtal med rätt till värdesäkring uppskatta den justering av kassaflödet som den framtida värdesäkringen beräknas medföra. Det justerade kassaflödet ska diskonteras med räntesatsen enligt 1–7 §§. Som mått på justeringen bör företaget använda de marknadsmässiga förväntningar om framtida inflation som uttrycks såsom skillnader i nollkupongsräntor mellan nominella och reala statsobligationer, dock alltid med beaktande av värdesäkringens karaktär.

9 § Ett försäkringsföretag får tillämpa den högsta diskonteringsräntekurvan som kan bestämmas för tjänstepensionsförsäkring enligt 3 kap. i stället för den som kan bestämmas enligt detta kapitel.

3 kap. Beräkning av diskonteringsräntekurva för val av räntesats för annan försäkring

1 § Ett försäkringsföretag ska för försäkringsavtal som inte är avtal om tjänstepension välja räntekurva för diskontering av framtida kassaflöden (diskonteringsräntekurva) genom lämplig interpolering mellan existerande löptider av gällande marknadsräntor på statsskuldsväxlar eller statsobligationer.

Försäkringsföretaget ska välja räntesats för diskontering av framtida kassaflöden med utgångspunkt från löptiden på de kassaflöden som ska diskonteras. Räntesatsen ska högst motsvara värdet på diskonteringsräntekurvan enligt detta kapitel.

2 § För ett försäkringsföretag som har kassaflöden vars löptider överstiger den längsta löptiden för räntekurvan som bestäms enligt 1 § första stycket, ska diskonteringsräntekurvan för dessa längre löptider bestämmas enligt 3–4 §§.

3 § Ett försäkringsföretag ska bestämma diskonteringsräntekurvan för löptider enligt 2 § med utgångspunkt från lämplig interpolering mellan existerande löptider av antingen gällande marknadsräntor på avtal om byte av räntebetalningar, s.k. swapränta, eller gällande marknadsräntor på säkerställda obligationer, givet att den minst uppgår till den längsta löptid som kan fastställas enligt 1 § första stycket. Ett avdrag ska därefter beräknas enligt 5 §.

4 § Om det inte finns existerande löptider för marknadsräntorna enligt 3 § som överstiger löptiderna för marknadsräntorna enligt 1 § första stycket, ska diskonteringsräntekurvan för löptider enligt 2 § bestämmas vara konstant och ska motsvara räntesatsen för den längsta löptiden för räntekurvan enligt 1 § första stycket.

5 § Ett försäkringsföretag ska bestämma differenserna mellan räntekurvorna i 1 § första stycket och 3 § för den längsta existerande löptiden på den kortare av de två räntekurvorna och för denna löptid minskad med ett år respektive två år. Företaget ska ta fram differensmedeltalet genom att bestämma medeltalet av absolutvärdena av dessa tre differenser.

Diskonteringsräntekurvan för de löptider som överstiger den längsta löptiden för räntekurvan enligt 1 § bestäms som räntekurvan enligt 3 § minskad med differensmedeltalet enligt första stycket. Diskonteringsräntekurvan för löptider som överstiger den längsta löptiden för räntekurvan enligt 3 § bestäms vara konstant och ska motsvara räntesatsen vid den längsta löptiden som har definierats i denna paragraf.

6 § Ett försäkringsföretag ska välja marknadsräntorna i 1 och 3 §§ med utgångspunkt från den valuta som företagets försäkringsåtaganden är betalbara i. Marknadsräntorna ska bestämmas som nollkupongsräntor, dvs. ränta med tillägg av värdet av framtida kuponger. De finansiella instrument som marknadsräntorna baseras på ska vara likvida och ha kredit- och motpartsrisker som inte väsentligt avviker från övriga motsvarande finansiella instrument.

7 § Ett försäkringsföretag som inte kan dela upp kassaflödet efter löptider får tillämpa diskonteringsräntekurvans värde enligt 1–6 §§ vid en genomsnittsduration. Genomsnittsdurationen ska beräknas på det framtida kassaflödet diskonterat med en räntesats enligt 1 § första stycket, eller en approximation av denna räntesats.

8 § Ett försäkringsföretag ska för försäkringsavtal med rätt till värdesäkring uppskatta den justering av kassaflödet som den framtida värdesäkringen beräknas medföra. Det justerade kassaflödet ska diskonteras med räntesatsen enligt 1–7 §§. Som mått på justeringen bör företaget använda de marknadsmässiga förväntningar om framtida inflation som uttrycks såsom skillnader i nollkupongsräntor mellan nominella och reala statsobligationer, dock alltid med beaktande av värdesäkringens karaktär.

FFFS 2011:22

1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 maj 2011, då Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2008:23) om försäkringsföretags val av räntesats för att beräkna försäkringstekniska avsättningar ska upphöra att gälla.

2. I fråga om understödsföreningar som med stöd av 7 § lagen (2010:2044) om införande av försäkringsrörelselagen (2010:2043) får fortsätta att utöva verksamheten eller är under likvidation, gäller den gamla författningen.

FFFS 2012:5

Dessa föreskrifter träder i kraft den 30 juni 2012.
